

anspore dels til Dugtiggjørelse til en saadan Gjertning og dels til at anvende Kræfterne i Kommuniens snevrere Samfundsinteresser, hvorimod den nuværende Ordning, der ofte møder Hindring paa mange Steder, selv for mange Virksomheder i Kommunen, ikke sjælden er af modsat Virkning. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget. At Folkethinget vil særlig hinde det, betvivler jeg ikke, det gaar som sagt i en lignende Retning som den, hvori man har søgt at lede denne Sag fra tidligere Tid, og indtil 1869 vare Byraadene velbekjendte med det Spørgsmaal om at vælge sin egen Formand; indtil da valgte de selv deres Formand, der ledede og expederede Beslutningerne, ganske vist under andre Forhold end de iøvrigt nu bestaaende, det er der vel næppe Noget, der betvivler.

Klein: Det høitærede Medlem, der indbragte det Forslag, som nu er under Forhandling, yttrede ved den Leilighed nogen Frygt for, at dette Forslag mulig kunde vente en mindre velvillig Modtagelse af Hensyn til den Side, hvorfra det fremkom. For mit eget Vedkommende kan jeg ikke erklære mig enig i den Opfattelse fra det høitærede Medlems Side. Hvis jeg ikke har opfattet hans Virksomhed og hans Blik paa Stillingen urigtig, er han af den Mening, at det maa anses for at være i det Hele taget meget bedrøveligt, ikke blot for de enkelte Sager, hvorom der kunde være Spørgsmaal, men navnlig ogsaa for Folkethingets Stilling i det Hele, for dets politiske Betydning og Indflydelse, om man vilde vedblive at fare frem paa den Vej, som det fra forskjellige Sider er blevet sagt, at det var Meningen at gaa frem paa ogsaa i denne Session. Jeg for min Del er ganske enig med det ærede Medlem i denne Opfattelse, og jeg har fremdeles den Tro, at naar det ærede Medlem har begyndt at udøve en saa stor Virksomhed, som Tilfældet er, i Retning af at bringe vigtige Sager frem til Forhandling i Folkethinget, og naar han gjentagne Gange har udtalt, at han anser det for at være saare gavnligt og ønskeligt for Folkethinget i sin Helhed, saavel for Høre som Benfære, at det kommer til en saglig Forhandling, en Forhandling, der virkelig indlader sig paa Sagernes Realitet, saa er det netop denne Opfattelse, som har været væsentlig medbestemmende for ham til at indbringe de Lovforslag, under hvilke han har sat sit Navn. Jeg antager, at det ærede Medlem er gaaet ud fra den Betragtning, at jo mere Folkethinget efterhaanden faar Smag paa og

kommer til Erkendelse af det Helbige i at forlade den gølge, urkesløse og negative Politikk og derimod gaa ind paa en Realitetsbehandling af Sagerne, desto mere Udfigt vil der ogsaa være til, at man over hele Linien, om jeg maa udtrykke mig saaledes, kunde gjenoptage Arbeidet. Jeg for mit Vedkommende finder derfor ingenlunde nogen Grund til at stille mig uvillig imod det foreliggende Lovforslag, fordi det er kommet fra den Side, som er repræsenteret af det ærede Medlem. Naar han yderligere føiede til, at til Gjengjæld for denne affrækkende Indflydelse, som Navnene maaske kunde have, var det at haabe og vente, at det vilde stemme Thinget gunstigt for Lovforslaget, at det fremkom ledtaget af to saa skjønne Ledfagerinder som Grundlovens §§ 71 og 91, da vil jeg sige, at jeg føler mig overbevist om, at Thinget i sin Helhed nærer dyb Respekt og har megen Sympathi for de omtalte to Ledfagerinder, den kommunale Frihed og Retspleiens Frigjørelse fra Sammenblanding med Administrationens forskjellige Grene. For mit eget Vedkommende tør jeg tro, at jeg ialtfald har tilkjendegivet denne Stemning ved den Maade, hvorpaa jeg har havt Leilighed til at stille mig, dels til de betydelige Sager, som have været for angaaende Retspleiereformen, og hvad dermed staar i Forbindelse, Sager, hvis Forberedelse for Lovgivningsmagten jeg ogsaa har havt Leilighed til at deltage i, dels ved den Stilling, jeg har indtaget ved den tidligere Behandling af den kommunale Sag. Det forholder sig nemlig, som det nu blev udtalt af det ærede Medlem, der nys havde Ordet, at Spørgsmaalet om den kommunale Selvstændighed, det kommunale Selvstyre, har været Gjenstand for en meget indgaaende Drøftelse paa Rigsdagen i Samlingerne 1866—67 og 1867—68, og jeg tør maaske uden Ubeskedenhed sige, at jeg som Ordfører i Kjøbstadkommunalsagen har havt nogen Indflydelse paa det Resultat, som der i det Hele kom itænd for Kjøbstædernes Vedkommende. Spørgsmaalet bliver jo imidlertid, i hvilken Grad disse to elstverdige Ledfagerinder af Forslaget maa siges virkelig af deres fulde Sjæl at være med i dette Forslag, og i hvilken Grad disse Ledfagerinder ville luse Forslaget i dets Helhed og i dets Enkeltheder i Kulb og Røn. Det er jo muligt, at det mere var Forslaget, som havde taget disse Ledfagerinder under Armen, end at det egentlig var dem, der havde knyttet sig af sig selv fuldt og inderligt til Forslaget. Angaaende det Spørgsmaal, i hvilket Forhold Forslaget maa siges